

Aan de gemeenteraad

Domein : BOR
Team : Algemeen
Contactpersoon : Melvin Wals

Zaaknummer : Z24 170207
Bijlage(n) : -
Verzenddatum : 13 mei 2024

Onderwerp : Rapportage Van Afval naar Grondstof Heiloo voorjaar 2024

Geachte leden van de raad,

In 2019 heeft de gemeenteraad het beleidsplan van 'Van Afval naar Grondstof' vastgesteld. Een palet maatregelen om de afvalprestaties te verbeteren maakt onderdeel uit van het beleidsplan, waaronder de komst van een rolcontainer voor PMD, de opwaardering van milieuparkjes en de introductie van een variabel tarief. Begin 2023 heeft er een evaluatie plaatsgevonden die heeft geleid tot een zevental ontwikkelpunten met als doel de prestaties verder te verbeteren.

In deze rapportage is er aandacht voor de prestaties van Heiloo in kalenderjaar 2023. Er wordt ingegaan op ingezamelde hoeveelheden, aanbodgedrag, gemiddeld betaalde heffing en door inwoners gedane meldingen en informatie aanvragen. Per 1 januari 2024 is er een nieuwe inzamelfrequentie in Heiloo. De laatste paragraaf gaat over de eerste bevindingen met de nieuwe frequentie.

Hoeveelheden

Rest

De inwoners van Heiloo zijn onverminderd goed bezig. De maatregelen uit het plan Van Afval naar Grondstof hebben er voor gezorgd dat de hoeveelheid restafval van 171,9 kilo in 2019 is afgenomen naar 102 kilo in 2023. Van 2022 op 2023 hebben er geen beleidswijzigingen plaatsgevonden. Met de beleidsmaatregelen volgend op de evaluatie uit 2023 is de verwachting dat er in 2024 weer stappen gezet gaan worden.

Restafval Kg/inwoner/jaar	2019	2020	2021	2022	2023
Castricum	187	179,3	106,1	100,6	100,5
Heiloo	171,9	171,7	103,1	101,3	102,0
Uitgeest	193,4	186,3	109,8	92,3	93,9
Hoogbouwklasse C	Gemiddeld			125	

De resultaten in de buurgemeenten laten een zelfde beeld zien: stabiel. De buurgemeenten hebben in 2019 een vergelijkbaar beleid vastgesteld. De ontwikkelpunten uit de evaluatie worden ook doorgevoerd in Uitgeest en Castricum. Het NVRD houdt de afvalprestaties bij van een groot aantal gemeenten in Nederland. Uit de meest recente cijfers over 2022¹ blijkt dat Uitgeest, Castricum en Heiloo het beter doen dan gemiddeld in hun hoogbouwklasse.

Gft

De hoeveelheid ingezameld GFT steeg met ruim 14 kilo per inwoner. Het jaar 2022 was een jaar met lange droge perioden, wat de dip in het GFT-aanbod in 2022 verklaart.

GFT Kg/inwoner/jaar	2019	2020	2021	2022	2023
Heiloo	139,6	139,6	141,5	128,57	143,1

PMD

Ten opzichte van voor de implementatie van 'Van Afval naar Grondstof' is de hoeveelheid ingezameld PMD per inwoner fors hoger. Het resultaat van 2022 is in 2023 niet geëvenaard. De kwaliteit van de grondstof was wel hoger (minder afkeur).

PMD Kg/inwoner/jaar	2019	2020	2021	2022	2023
Heiloo	17	16,1	32,3	34,72	32,7
Afkeur				0,45	0,2

Aanbiedgedrag

Laagbouw

Het aantal in 2023 gedane aanbiedingen restafval van een huishouden in de laagbouw is iets gedaald ten opzichte van 2022. De Gft-container is wat vaker aan de weg gezet, terwijl de PMD-container iets minder vaak aangeboden is.

Net als in voorgaande jaren ligt het aanbodpercentage van de Gft-container en de PMD-container aanmerkelijk hoger dan dat van de restcontainer. Bezitters van een kleine restcontainer maakten in 2023 van slechts 34,9% van de zeventien inzamelrondes gebruik.

¹ Cijfer klasse C 2023 nog niet bekend.

		AANBIEDINGEN PER HUISHOUDEN			AANBIED-PERCENTAGE 2023
	volume container (liter)	2021	2022	2023	
RESTAFVAL	140	6,3	6,0	5,9	34,9%
	240	9,2	8,0	7,8	46,0%
GFT	140	11,8	12,3	13,0	76,7%
	240	12,3	12,8	13,5	79,4%
PMD	240	13,5	14,0	13,3	78,0%

Hoogbouw/gestapelde bouw

Het totaal aantal inworpen in de ondergrondse verzamelcontainers voor restafval kent een dalende trend. Het gebruik van de kleinere 30L trommel wint licht aan populariteit.

		INWORPEN PER HUISHOUDEN		
	inhoud trommel (liter)	2021	2022	2023
RESTAFVAL	60	39,4	37,3	32,9
	30	5,7	7,6	7,9
TOTAAL		45,1	44,9	40,8
GFT			28,9	26,7

Afvalstoffenheffing

Op basis van cijfers over de verdeling eenpersoon- en meerpersoonshuishoudens, de vastgestelde vaste en variabele tarieven en het aanbiedgedrag is het mogelijk om de in 2023 door huishoudens gemiddeld betaalde afvalstoffenheffing te berekenen.

GEMIDDELD BETAALDE HEFFING HEILOO 2023	
Vast	€ 253,66
Variabel	€ 40,72
Totaal	€ 294,38

Voor Noord-Holland bedroeg dit € 337,20 (Bron: Rijkswaterstaat, voorcalculatie)

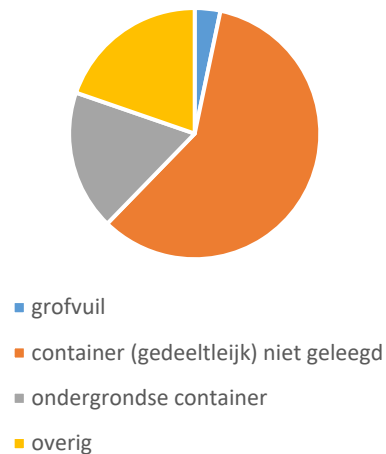
Meldingen en informatie aanvragen

Meldingen

In 2023 hebben inwoners in totaal 1304 meldingen gedaan in Uitgeest, Castricum en Heiloo. Inwoners kunnen meldingen doen via de MijnAfvalzaken app, email en telefoon. De meldingen worden geregistreerd in het Ciweb container managementsysteem (CMS) en opgepakt door de uitvoerende medewerkers in het geval er actie nodig is.

De meeste meldingen gaan over dat de container geheel of gedeeltelijk niet geleegd is. Het laatste komt vooral voor bij vriezen of te hard aandrukken van de inhoud. Voor de geheel niet geleegde container probeert de gemeente in dezelfde week nog een keer langs te komen, mits de oorzaak bij de gemeente ligt. De oorzaak kan ook een rode kaart zijn omdat er verkeerd materiaal aanwezig is in de container. Omdat we hier goed op controleren treedt er relatief weinig afkeur bij de verwerker op.

Meldingen 2023

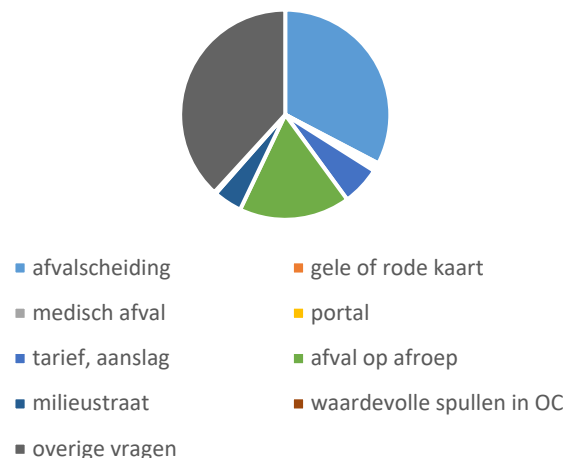

Informatieaanvragen

Vorig jaar hebben inwoners van Uitgeest, Castricum en Heiloo 2303 keer een vraag gesteld aan de gemeente over afval.

De meest voorkomende vragen gaan over afvalscheiding. Desgewenst is er een afvalcoach beschikbaar. Andere veel voorkomende vragen gaan over de milieustraat of het laten ophalen van afval (afval op afroep).

Informatie aanvragen 2023

Inzamelfrequentie 2024

Per 1 januari 2024 is er een nieuwe inzamelfrequentie geïntroduceerd in de BUCH-gemeenten. Voorheen konden inwoners één keer per drie weken rest, PMD en GFT altemnerend aanbieden. Per 1 januari is de service is op de stromen GFT en PMD verhoogd: inwoners kunnen dat nu één keer per twee weken aanbieden. Met deze verhoogde service worden inwoners gestimuleerd om nog beter te scheiden, maar de kortere interval tussen inzamelmomenten betekent ook minder overlast van GFT in warme zomermaanden. De hoeveelheid restafval is sinds de maatregelen van het plan 'Van Afval naar Grondstof' aanzienlijk verminderd. Inwoners kunnen nu één keer per vier weken restafval aanbieden. Inmiddels is deze nieuwe manier van inzamelen drie maanden onderweg. We kunnen een aantal eerste ervaringen optekenen.

Communicatie

Om de verandering zo soepel mogelijk in te zetten zijn de volgende communicatieactiviteiten ondernomen om inwoners over de nieuwe inzamelfrequentie te informeren:

- In december 2023 is er 2x een aankondiging de gemeentekrant verschenen. Dit was in week 50 en week 52.
- In week 1 van 2024 is er een pushbericht via MijnAfvalzaken verstuurd
- In week 2 van 2024 is er een bericht op de socials verschenen.
- De digitale afvalkalender is in december bijgewerkt met het nieuwe schema. Inwoners die minder digitaal vaardig zijn hebben op aanvraag een papieren kalender per post van ons ontvangen.
- Op december is website van de gemeente Heiloo bijgewerkt met de nieuwe informatie. Er is een nieuwsbericht verschenen over de nieuwe inzamelfrequentie. Een tegel 'Nieuwe ophaalfrequentie' is permanent aanwezig op de afval-pagina van de gemeente.

Alle kanalen die de gemeente tegen aanvaarbare kosten ter beschikking staan zijn benut. Ondanks de intensieve communicatie is het voorgekomen dat een aantal inwoners alsnog niet bereikt zijn. De inzameldienst is in het begin van het jaar diverse keren teruggedreden om een gemiste ronde te ondervangen.

De MijnAfvalzaken app biedt inwoners de mogelijkheid zich doorlopend op de hoogte te stellen van de actuele informatie over wanneer welke stroom ingezameld wordt. Uit de inwonersenquête van 2023 is gebleken dat de app door de meerderheid van de inwoners in laagbouw gebruikt wordt.

Verzoeken volumewissels en extra containers

Inwoners kunnen kiezen uit meerdere containervolumes en hoeveel exemplaren ze van een rest of GFT container aan willen houden. De keuzemogelijkheden helpen om de capaciteit bij huis af te stemmen op de inzamelfrequentie. De tabel hieronder geeft het aantal volumewissels van de restcontainer weer.

	Q1 2024			Q1 2023		
	Castricum	Heiloo	Uitgeest	Castricum	Heiloo	Uitgeest
Volumewissel REST 140 naar 240	17	16	7	4	2	2
Volumewissel REST 240 naar 140	9	3	1	2	0	0

We zien dat ten opzichte van vorig jaar het aantal verzoeken voor een grotere/240L restcontainer is gestegen. De reden van een verzoek registreren we niet. Tegelijkertijd zien we ook dat het aantal verzoeken om een kleinere/140L container is toegenomen. Het gaat om bescheiden aantallen. In de UCH zijn bij benadering 25.000 aansluitingen in de laagbouw. Op basis van deze cijfers trekken we de conclusie dat er geen grote toe- of afname in de populariteit van een formaat restcontainer te zien is sinds de start van de nieuwe frequentie.

In het eerste kwartaal van dit jaar hebben zestien huishoudens de keuze gemaakt een extra restcontainer aan te vragen. Tevens hebben zestien huishoudens besloten om juist afstand te doen van een extra GFT-container. Ook deze cijfers wijzen niet op grote verschuivingen.

Wat wel geconstateerd wordt is dat bij de GFT-ronde de inzamelwagens minder zwaar beladen worden en het aanbodpercentage stabiel blijft. De container wordt minder vol aan de weg gezet.

Inwonerreacties

De inzameldienst heeft enkele tientallen vragen en/of opmerkingen ontvangen naar aanleiding van de nieuwe frequentie. Sommige inwoners zijn nog niet heel actief bezig met afvalscheiden en worden nu gestimuleerd om stappen te zetten, terwijl voor anderen door speciale omstandigheden de uitdaging groot is. In alle gevallen proberen we inwoners te bedienen met bij hun individuele situatie passend advies, zoals:

- Is er sprake van medisch afval dan worden ze geïnformeerd over de regeling voor medisch afval;
- is er sprake van kinderen in de luiers dan worden ze geïnformeerd over de luierscontainers;
- afvalcoachbezoek is mogelijk om de situatie op te nemen en voor tips en advies;
- desgewenst kan een tweede restcontainer of een groter volume verstrekt worden.

Sommige inwoners willen de inzameldienst iets meegeven. Deze reacties worden geregistreerd. In 2025 vindt er in opmaat naar het nieuwe beleidsplan een evaluatie van het huidige beleid plaats. De effecten van de nieuwe frequentie alsmede de inwonerreacties daarop worden in de evaluatie betrokken.

Afvalprestaties

Het verder verbeteren van de afvalprestaties is een motivatie geweest om voor de nieuwe inzamelfrequentie te kiezen. In de volgende rapportage die in het najaar van 2024 verschijnt hopen we u een doorkijk te kunnen geven naar hoeveelheden (prognoses) en kwaliteit van de ingezamelde stromen.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Heiloo

J. van den Beij-Veenstra
gemeentesecretaris

M. ten Bruggencate
burgemeester